

Kay & Klaus Friese – **Ridu pro via sano** (*Smějte se pro své zdraví*), 2023, 42 str.

Kniha je sbírka humoristických karikatur (cartoonů) s krátkými doprovodnými texty v esperantu. Je stručná, lehká, ironická a plná každodenního humoru o aktuálních tématech našeho života, leckdy i s prvky černého humoru (např. na téma jazykolamy, satira na moderní sporty, telefonování, slepé rande, zábavné příběhy o zvířatech ze ZOO, tetování, způsoby jak uniknout nudě, u zubaře, akvárium a další). Vhodná již od úrovně A2, překvapí ale a uspokojí svým jazykem a stylem i pokročilejší čtenáře.

Claude de Piron – **La feliĉo ami (Facilaj Legaĵoj)** (*Štěstí milovat – Snadná četba*), 2008, 51 s.

Známý švýcarský psycholog, tlumočník a propagátor esperanta v krátkých příbězích a vyprávěních zachycuje (převážně ze své terapeutické praxe) mezilidské vztahy a společenské konflikty mj. skrze osudy pacientů a adoptovaných dětí, pojednává o sporech v rodinách či kulturních rozdílech. Spojuje v nich témata lásky, přijetí, diskriminace, závislosti, osamění i proměny člověka skrze vědomou práci na sobě. Na životních osudech různých lidí ukazuje jejich sílu i zranitelnost a hledání štěstí, porozumění a smíření a přináší tak čtenářům inspiraci a povzbuzení na jejich cestě. Jazyk je poměrně jednoduchý a srozumitelný, styl - navzdory obtížnosti témat - čtivý – určeno pro úroveň A2-B1. Není nutno číst soustavně, lze si vybírat i pouze jednotlivé texty podle témat.

25 klasikaj Esperantaj noveloj (*25 klasických esperantských novel*), ed. Sten Johansson, 2023, 233 s.

Kniha představuje bohaté panorama rané a střední esperantské prózy, s širokým spektrem žánrů od gotických hororových příběhů, přes venkovská či psychologická témata až po orientální mýty a poetická zastavení. Antologie spojuje různé stylistické přístupy a regionální perspektivy, a tím dává plastický obraz o vývoji novely v esperantu. Pro čtenáře se středně pokročilou znalostí esperanta jsou novely dobře přístupné a často velmi krásné ke čtení. Široké spektrum žánrů a tónů udržuje zájem po celou dobu četby.

Barry Friedman – **Noveloj kaj tradukoj** (*Novely a překlady*), 2023, 300 s.

Kniha od významného amerického esperantisty nabízí rozmanitou mozaiku převážně povídek (vlastních i překladů jiných autorů), které zkoumají univerzální i osobní lidské otázky, vítězství i tragédie, smysl i absurditu života. Spojuje krásu literatury, kritiku společnosti, autentická osobní vyprávění a filozofická zamyšlení v komplexní celek. Nabízí tak inspiraci k přemýšlení o vlastním životě, vztazích, směřování světa a významu jedince v něm. Text také vybízí k hledání vzájemné úcty, porozumění a skutečné komunikaci v době rychlých změn a často povrchních interakcí. Přes řadu rozdílných témat zde převládá snaha pochopit lidskou podstatu, její bolesti, chybování i naději. V povídkách jsou opakovaně zminováno i téma jazykových překážek a bilingvismu a absurdity překladů - zdůrazňující, jak důležitý a zároveň leckdy nesnadný je kontakt mezi lidmi rozdílných jazyků a kultur. Není třeba číst souvisle celou knihu, lze si vybrat pouze některé texty.